

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بهناوی خوای بهخشندهی میهره بان

وَالذَّارِيَاتِ ذُرْوًا ﴿١﴾

سویند بهی رهشعبا و نهی بابهی که ههورو ههلمی ناو ههلهدگریت و پهخشی دهکاتهوه، یان تهپ و توز بهرز دهکاتهوه (کهروآلی ههیه لهباران بارایندا).

فَالْحَامِلَاتِ وِقْرًا ﴿٢﴾

ئینجا بهههنگرانی باری قورس و گران (لهههلمی ناو).

فَالجَارِيَاتِ يُسْرًا ﴿٣﴾

ههروهها بهی ههورانهک مبهناسانی بهناسماندا لهشوینیکوه دهگویزریتهوه بو شوینیکوی تر، یاخود سویند بهی کهشتیانهای بهناسانی بهسهر ناودا دین و دهچن.

فَالْمُقْسِمَاتِ أَمْرًا ﴿٤﴾

ئینجا سویند بهی فریشتانهای کهکاروبار دابهش دهکهن.

إِنَّمَا تُوْعَدُونَ لَصَادِقٍ ﴿٥﴾

بهراستی نهی بهآینانهای پیتان دراوهراستهی ههر دیته دی.

وَإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ ﴿٦﴾

بیگومان روژی لی پرسینهوش ههر دیت و بهریومه.

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ ﴿٧﴾

سویند بهناسمانی خاوهن ریگهو ریک و پیک و رازاوه.

إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ﴿٨﴾

بیگومان نهی خوانناسان ئیوه لهگوفتاریکی بی سهروبندان کهدوره لهراستی و حهقیقهتهوه.

يُؤْفِكُ عَنْهُ مَنْ أَفَكَ ﴿٩﴾

نهی کهسهی لهزانتی خوادا لادراو مبههوی تاوانیهوه لهباوهر هینان لادهدریت.

قُتِلَ الْخَرَّاصُونَ ﴿١٠﴾

دهک بهکوشتچن دروزن و بوختانچیهکان....

الَّذِينَ هُمْ فِي عَمْرَةٍ سَاهُونَ ﴿١١﴾

نهوانهی کهلهگومرای و تاریکیدا روچوون و پیوهی سهرگهرمن.

يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٢﴾

بهگالته و تهلقیسهوه دهلین یان دهپرسن: روژی قیامت کهی پیش دیت؟!

يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ ﴿١٣﴾

ئەو رۆژە كەبەرپا دەبیت بەناگەر دەبرژێرنین....

ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٤﴾

پێیان دەوتریت: بچێژن ئەو بەلایەى كەبەسەر خۆتان هینا، ئەمەئەو سزاو نازارەیه كەبەگالتەو پەلەتان لەپێشھاتنى دەكرد.

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٥﴾

بەراستی پارێزكارانیش لەباخەكان و كانیاوكانى بەھەشتدا ژيانى خۆش دەبەنەسەر.

أَخَذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ ۗ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ ﴿١٦﴾

ئەو شتانەى كەپەرودەر دگارى بۆى نامادەكردون پێیان دەبەخشیت، ئەوانەپیش بەخۆشى و شادىمەو وەریدەگرن، بەراستی ئەوانەپێشتر و شادىمەو وەریدەگرن، بەراستی ئەوانە پێشتر لەدنیا داچاكەكار و چاكەخواز بوون....

كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ﴿١٧﴾

لەشەوگاردا زۆر كەم دەخەوتن و رادەكشان (چونكەسەرگەرمى شەو نوێژ و دەور كردنەوئەى قورئان و یادى خوا بوون)....

وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿١٨﴾

لەبەر مەبەیانەكانیشدا داواى لێخۆشبوونیان لەپەرودەر دگاریان دەكرد (تا لێیان ببوریت)...

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿١٩﴾

لەمأل و سامانیانیشدا بەشى هەزارو نەداریان تەرخان كەردبوو.

وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ ﴿٢٠﴾

بێگومان لەسەر گۆى زەویدا بەلگە و نیشانەى زۆر هەیه (لەسەر دەسەلات و زانیاری خوا) بۆ كەسانى كەبەشویین دۇنیایدا دەگەرنین.

وَفِي أَنْفُسِكُمْ ۗ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾

ھەر وەھا لەخودى خۆشتاندا (لەھەموو خانەىكەى لەشدا، لەھەموو ئەندامێكدا، لەھەموو كۆنەندامێكدا، لەرۆح و نەفس و عەقدا... ھتد بەلگەى بى سنوور ھەیه لەسەر زانایى و بەتوانایى و جوانكارى زاتى بەدیهینەر) ئایا ئەو بۆ بینايتان ناخەنەكار.

وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوَعَدُونَ ﴿٢٢﴾

سەرچاوەى رزق و رۆزیتان لەئاسمانەمەیه (لەخوا داواكەن) ھەر وەھا ئەوانیش كەبەلێنتان پێدراو.

فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ ﴿٢٣﴾

سوێند بەپەرودەر دگارى ئاسمان و زەوى، ئەو بەلێنانە حەقیقەت و راستەقینەیه، ھەر وەك چۆن ئێو قسەى راست و دروست دەكەن.

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٤﴾

ئەى پێغەمبەر (صلی اللہ علیہ وسلم) ئایا ھەوآلى میوانە بەرێزەكانى ئیبراھیمت پێنەگەیشتوو؟

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا ۗ قَالَ سَلَامٌ قَوْمٍ مُنْكَرُونَ ﴿٢٥﴾

کاتیک چون بو سردانی و وتیان: سلاو، نهویش وتی، سلاو لهئیهوش بیت، هرچهندهناتاناسم.

فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ ﴿٢٦﴾

ئوسا ئیتر خوی دزیهوه چوو بههاوکاری خیزانی گویرمهکیهکی قهلموی (سهری بری و سووریانکردهوه و) هینای.

فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٢٧﴾

بردی و لئی نزیک کردنهوه، فهرمووی لئیکردن کهیینی ناخون، وتی: نهونا فهرموون، نهوناخون!؟

فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً ۗ قَالُوا لَا تَخَفْ ۗ وَبَشَّرُوهُ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٢٨﴾

ئیهراهم ترسیکی لئینبشت (چونکهوای زانی شتیکیان لهزیر سردایه) بویه خچرا وتیان: مهترسهئیمه فریشتهیه، مژدهشیان پیدهبهخشیت.

فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَءٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ ﴿٢٩﴾

خیزانهکی قریومیهکی کرد و دهنگی لی بهرز بویه و دهستی بهناستهم دا بهروومتهی خویدا (وهکو داب و نریتی نافرمتان لهکاتی سهرسامیدا) وتی: پیریژنیکی نهزوک، چون مندالی دهبیت!؟

قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ ۗ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٣٠﴾

فریشتهکان وتیان: نهوهفهرمانی بهروهردگارتسه ئه زاتیکی دانا و زانایه.

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٣١﴾

ئینجا ئیهراهم لئی، پرسین: بیجگه لهو مژدهیه چ کاریکی گرنگان بهدهستهویه!؟

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾

فریشتهکان وتیان: براستی ئیمه رهوانهکراوین بو گهلیکی تاوانبار و تاوانکار.

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ جِجَارَةً مِّن طِينٍ ﴿٣٣﴾

بو نهوهی بهرد بارانیاں بکهین بهبهردیک کهلهفور دروست کراوه

مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ ﴿٣٤﴾

ههموو ئه بهردانهئیشانهدارن لهلایهین بهروهردگارتسهبو ناپوخت و لهسنور درچوهکان.

فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٥﴾

جا هرچی لهو ناوچهیهدا بوو لهئیمانداران دهرمانکردن و رزگارمان کردن...

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٦﴾

لهماله موسولمانیکیش زیاترمان بهدی نهکرد.

وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٣٧﴾

(لهپاشان ئه شوئنهمان بهشئیههک کاول کرد)، کردمانهپهند و بهلگه بو ههموو ئه کهسانهی لهسزای بهئیشی ئیمه دهنرسن.

وَفِي مُوسَىٰ إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾

لهبسه هاتی موسایشدا پغد و ناموژگاری همیه که ناردمان بو لای فیر عمون بهمو عجز میه کی ناشکراو پرو نهوه.

فَتَوَلَّىٰ بَرَكْنَهُ وَقَالَ سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ﴿٣٩﴾

ئویش پشتی هملکرد به هوی سهر بازو دارو دهسته که میه و تی (ئم فرستاده یه) جادو و گهره، یان شنیته!!

فَأَخَذْنَاهُ وَجُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿٤٠﴾

جا نیمهش خوی و سهر بازو مکانیمان گرفتار کرد و پنجاماننه و فریمان دانه دریاوه، لهکاتیکدا ئو لومه کرد اوه.

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ ﴿٤١﴾

هروه ها لهبسه هاتی عادیس دا پغد و ناموژگاری همیه، کاتیک لهسه رنجامی سهر که شیان بایه کی بی خیرمان هملکرده سهر یان.

مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَنْتَ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْتُهُ كَالرَّمِيمِ ﴿٤٢﴾

ئو بایه هس شونینیک و هس شتیک و هس که سیکدا برویش تابه وازی لی نده هینا هتا بی که کی ده کرد و وک شتیک فری دراوی لی ده کرد.

وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٤٣﴾

هروه ها لهبسه هاتی پمودیشدا پغد و ناموژگاری همیه، کاتیک پنیان و ترا: تا ماوه یک رابویرن!!

فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٤٤﴾

ئو انیش لهفهرمانی پهر و مر دگاریان یاخی بوون، کتوپر بروسکه یک پچانیه و به چاوی نه بله قهوه دیانروانی.

فَمَا اسْتَطَاعُوا مِنَ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ ﴿٤٥﴾

ئیر نه یان توانی هملسنه و سهر که و توش نه بوون.

وَقَوْمٌ نُوحٍ مِّن قَبْلُ ۗ إِنَّهُمْ كَانُوا فَاسِقِينَ ﴿٤٦﴾

پیشتریش هوزی نوح به راستی هس تاوانبار و خوانناس و لارو ویر بوون (ئو انیشمان به زریانه که له ناو برد).

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾

ئیمه ناسمانان به دهستی قودرتهی خومان دروست کرد، به رده و امیش گهره ی دهکین و فراوانی دهکین. (ئهمه ناماژیه بو راستیه کی زانستی که زاناکانی گهر دو و نناسی دهیسه لمینن).

وَالْأَرْضَ فَرَسْنَا هَا فَنَعَمُ الْمَاهِدُونَ ﴿٤٨﴾

زهویشمان راخته ووه (ژیانمان لهسری ناسان کردوه) به راستی خوا زاتیک کی کار ساز و کار به جیه.

وَمِن كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾

: لهه موو شتیک ئیمه جو و تمان دروست کردوه (لهجیهانی ناده میزاد و گیاندار و روک و بی گیاندا، لهه موو شتیک کی ماددی و معنه ویدا) بو نهوه ی بیر بکنه ووه و یاده مری و مر بگرن.

فَقَرُّوا إِلَى اللَّهِ ۗ إِنَّي لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾

به پهلوی گورج و گول بن بو به دست هینانی رزمه نندی خوا، بو هرچی پروهر دگار پیی خوشه، دلنپاش بن کهمن (واته پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) له لایهن خواوتر سینهر یکی ناشکرام نه گهر یخی و سهرکش بن.....

وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ ۖ إِنَّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥١﴾

هیچ مکهن به هاوئل و هاوتای خوا، چونکه من به راستی نیردراویکی تر سینهری ناشکرام بو تان له لایهن خواوه.

كَذَلِكَ مَا آتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ﴿٥٢﴾

هر نا بهو شیویه هیچ پیغمبر یک له پیش نه ماندا نه ها تووه، خوانناسان نه یانو تنبیت جادو و گهره، یان شیته.

اتَّوَصَّوْا بِهِ ۚ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَآغُونَ ﴿٥٣﴾

سهیره! نایا ده لئی به گوئی یه کدا خویدویانه و یه کترین راسپاردووه، نه خیر، به لکو نهوانه هر قومیک سته مکارو سهرکشن.

فَقَوْلَ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ ﴿٥٤﴾

تو نهی محمد (صلی الله علیه وسلم) گوئیان مدهری چونکه تو لومه کراو نابیت (له سر باوهر نه هینانین).

وَذَكَرْ فَإِنَّ الذِّكْرَى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾

به لکو تو همیشه ناموژگاریان بکه، چونکه به راستی ناموژگاری سوود به ایمانداران ده گه یه نیت.

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾

بیگومان من پهری و ناده میزاد م دروست نه کردو و متنها بو نهونه نیت کهمن به سرستن و فرمان به درام بن.

مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُونَ ﴿٥٧﴾

نه روزیم لینیان ده نیت نه خواردن و خوار دنهوه.

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٥٨﴾

چونکه به راستی هر خوا خوی روزی به خسهو خاومنی هیزو دهسه لاتی پتهوه.

فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥٩﴾

بیگومان بو نهوانه سته میان کردو و متلهو سزای زورمان بو ناماده کردون، هر وهک چون بو هاوئل و هاو بیرو مکانیان ناماده مان کردوه، دهبا نیتر پهلم لینه کهمن (چونکه بهم زوانه یه خیان دهگریت).

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

ئینجا وهیل و ناوه ناله بو نهوانه کهریبازی کوفرو خوانناسیان گرتو ته بهر لهو روزهی که هر شه یان لی کراوهو بهم زوانه پیش دیت.